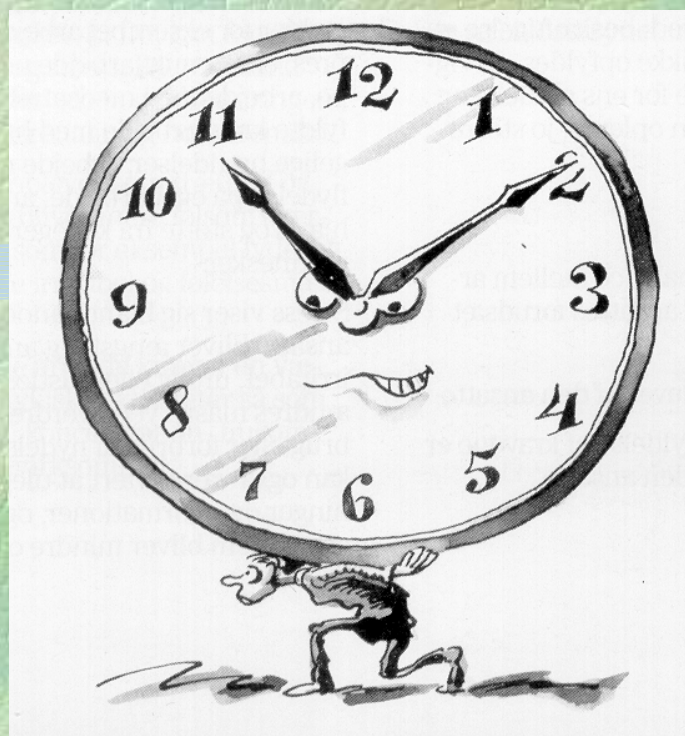

Meningen med stress

Gammelt kinesisk ordsprog

du hører det
du glemmer det

du ser det
du husker det

du **gør** det
du forstår det

Opmærksomhed

Formål med kurset:

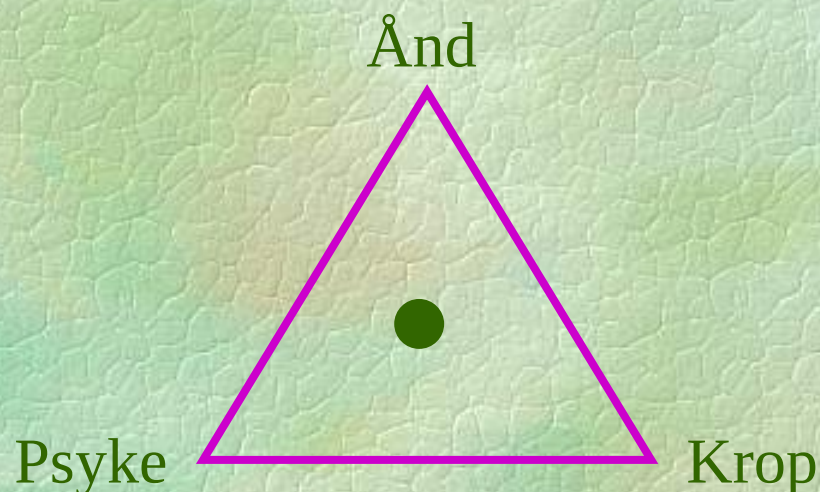
Opmærksomhed omkring stress

- 1) Lære at opfange stressorer både egne og andres
- 2) Lære at håndtere stress reaktioner både egne og andres

At være tilstede i sig selv

Udviklings/afviklings-proces

Det første skridt i en hvilken som helst proces, består altid i en:

erkendelse og accept af det, der **er** lige nu.

Forandring skaber tit:

forvirring
manglende overblik
følelsen af at tingene kører med os - vi står af
ønske om klare regler og aftaler
svigtende situationsfornemmelse

stress

Definition på stress I:

Kommer af ordet stringere =
at stramme, at snøre til

[I] at blive udsat for stress

[I] at opleve stress

[I] at have stress

Definition på stress II:

Hans Selye:

Dit personlige ledningsnet bliver
overbelastet

Slitagehastigheden på kroppen er for stor

Anspændthed er uacceptabel

Stress - set som anspændthed

I alm. sprogbrug
forbindes stress med:

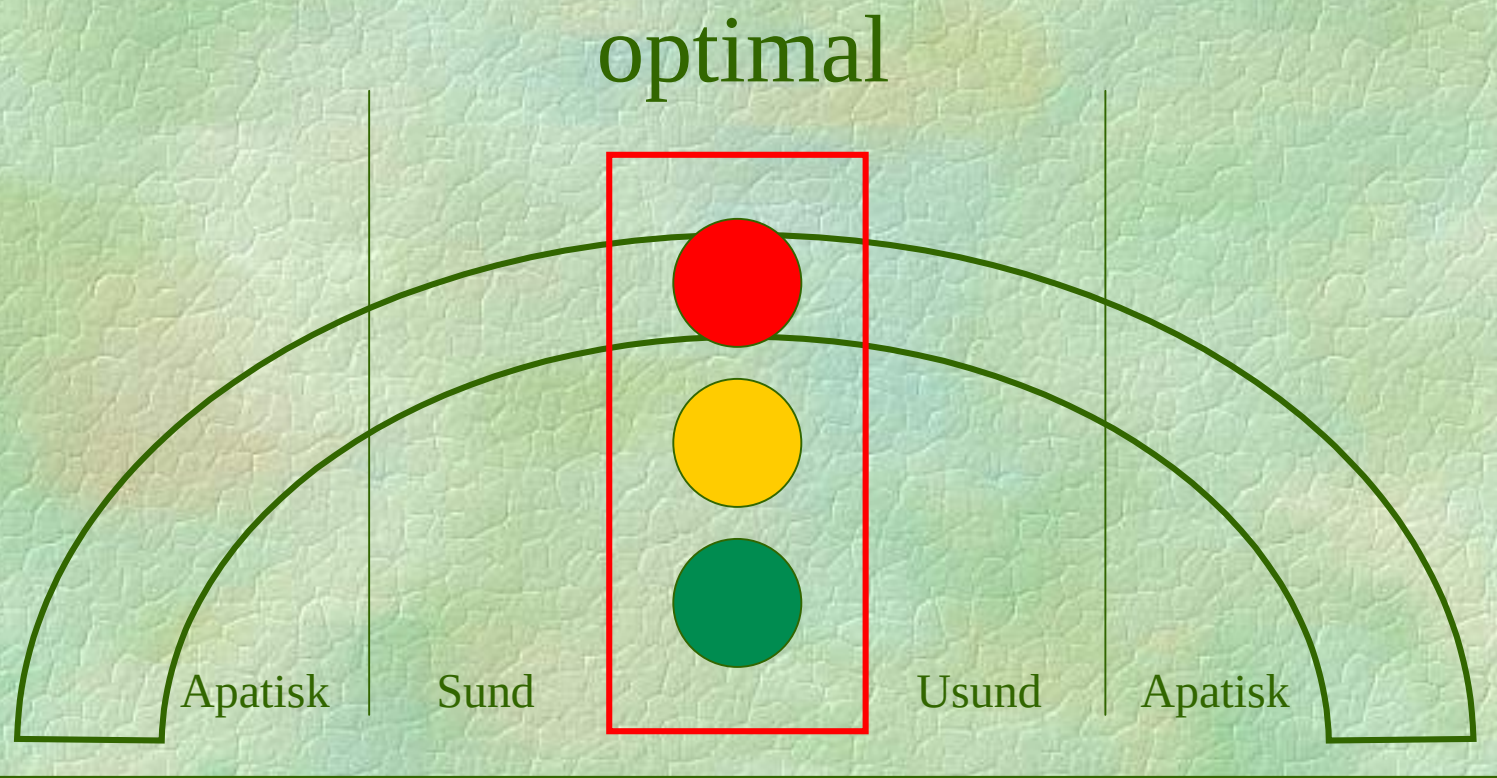
bekymringer
byrder
belastninger

Alle forhold som
fører til
anspændthed og
frustration

Stresskurven

(adrenalinkurven)

Stress: reaktioner

En reaktion på vores **opfattelse** af forholdet mellem krav - begrænsninger - støtte og evnen til at håndtere dem

krav og begrænsninger skaber et pres

effekten er stress

Tegn på 'stress':

Fysiske reaktioner

Psykiske reaktioner

Adfærdsmæssige reaktioner

Tegn på stress: fysiske reaktioner

Hjertebanken

brystsmerter

hovedpine

svedeture

indre uro

rysten på hænder

svimmelhed

Tegn på stress: psykiske reaktioner

ulyst

træthed

depression

rastløshed

udmattelse

angst

irritabilitet

nedsat humoristisk sans

koncentrationsbesvær

hukommelsesbesvær

Tegn på stress:

Adfærdsmæssige reaktioner

søvnløshed

lav selvfølelse

hyperventilation

følelseskulde

uengagerethed

vrede

aggressivitet

mistro

nedsat præstationsevne

ubeslutsomhed

øget brug af stimulanser

medicinmisbrug

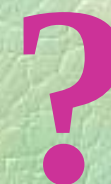
øget sygefravær

Hvad gør *du*, når stressen har taget magten ?

Spiser for meget
drikker for meget
ryger for meget
løber en tur
kryber under dynen
taler i telefon ”telefonitis”

Bliver vred
opgiver

Signaler før stressen tager magten

H	Hungry
A	Angry
L	Lonely
T	Tired

Betingelser for at stress kan håndteres

- ☆ tag det roligt
- ☆ én ting ad gangen
- ☆ det vigtigste først
- ☆ gør det enkelt
- ☆ lev - og lad leve

Øvelse:

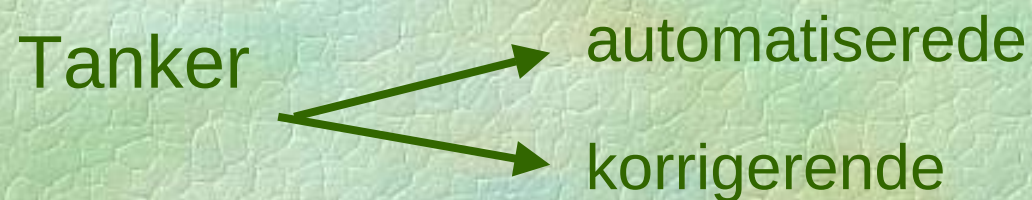
Hvad giver dig stress ? (dine stressorer)

være opmærksom på, hvordan du konkret reagerer
- ”symptomer”

Hvad kan du gøre ?

Indstilling

tanker om os selv (det bevidste plan)

kognitiv skema (det ubevidste plan)

Programmer

adfærd der er i modsætning til det personen tænker / siger

Vaner: (gamle kognitive skemaer)

værste vane:

Den måde vi vælger at reagere på programmer, der er ubevidste.

Vi skaber vores egen bevidsthed på grundlag af.....

dybe overbevisninger

Tankesystem

Defineres som et sæt **regler**, vi lever, handler og tænker efter.

en **ego-opfindelse**, et **forsvar**, beskytte os imod en ond og grusom verden.

Egoets “hemmelige dagsorden”: føle **skyld**.

Bevidsthed

Stimuli → reaktioner ↔ Påvirker kroppen

filter (fortolkninger)

filter dannes af vores:

1. Vaner
2. regler
3. holdninger

